DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)

den 17 september 2009 *

I mål C-519/07 P,

angående ett överklagande enligt artikel 56 i domstolens stadga, som ingavs den 21 november 2007,

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av H. van Vliet och S. Noë, båda i egenskap av ombud,

klagande,

i vilket den andra parten är:

Koninklijke FrieslandCampina NV, tidigare Koninklijke Friesland Foods NV, tidigare Friesland Coberco Dairy Foods Holding NV, Meppel (Nederländerna), företrätt av E. Pijnacker Hordijk och W. Geursen, advocaten,

sökande i första instans,

meddelar

* Rättegångsspråk: nederländska.

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden A. Rosas samt domarna A. Ó Caoimh, J. N. Cunha Rodrigues, J. Klučka och A. Arabadjiev (referent),

generaladvokat: Y. Bot,
justitiesekreterare: biträdande justitiesekreteraren H. von Holstein,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 12 mars 2009,

och efter att den 23 april 2009 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Europeiska gemenskapernas kommission har yrkat att domstolen ska upphäva den dom som meddelades av Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt den 12 september 2007 i mål T-348/03, Koninklijke Friesland Foods mot kommissionen (nedan kallad den överklagade domen). Genom denna dom ogiltigförklarade förstainstansrätten delvis kommissionens beslut nr 2003/515/EG av den 17 februari 2003 om den stödåtgärd som Nederländerna har genomfört till förmån för internationell finansieringsverksamhet (EUT L 180, s. 52) (nedan kallat det omtvistade beslutet).

Tillämpliga nationella bestämmelser

2 Genom lag av den 13 december 1996 om ändring av 1969 års lag om bolagsskatt för att motverka en urholkning av beskattningsunderlaget och stärka den skattemässiga infrastrukturen (wet tot wijziging van de wet op de vennootschapsbelasting 1969 met het oog op het tegengaan van uitholling van de belastinggrondslag en het versterken van de fiscale infrastructuur (Stb. 1996, nr 651) infördes en artikel 15 b i 1969 års lag om bolagsskatt (wet op de vennootschapsbelasting 1969, nedan kallad 1969 års lag). I denna föreskrivs en särskild skatteordning för internationell finansiering av företag i en koncern (nedan kallad koncernfinansieringsordningen). Denna ordning trädde i kraft den 1 januari 1997.

3 Artikel 15 b 1 första meningen i 1969 års lag har följande lydelse:

”Bolag som tillhör en internationell koncern och som endast från Nederländerna bedriver finansieringsverksamhet till förmån för bolag som tillhör koncernen och som har sitt säte eller verksamhet i minst fyra länder eller två världsdelar får, efter ansökan av den skattskyldige, av skattemyndigheten och på villkor som bestäms av myndigheten, tillåtas att inrätta en reserv för risker i samband med denna finansieringsverksamhet …”

4 Det följer av artikel 15 b 3 i 1969 års lag att den skattskyldige som omfattas av koncernfinansieringsordningen kan avsätta 80 procent av sin beskattningsbara vinst till en riskreserv. De belopp som avsätts kan användas till olika ändamål som anges i lagen. Enligt artikel 15 b 5 i nämnda lag kan, vid köp av aktier i ett nederländskt eller utländskt bolag eller kapitaltillskott till ett sådant bolag, en kvotdel mellan 50 och 100 procent av köpeskillingen eller kapitaltillskottet lyftas från reserven utan att beskattning sker.

5 I artikel 15 b 10 i 1969 års lag föreskrivs att skattemyndigheten efter ansökan av den skattskyldige får besluta att meddela tillstånd för denne att omfattas av koncernfinansieringsordningen och besluta om de villkor som gäller därför (nedan kallat koncernfinansieringstillstånd). Detta beslut kan överklagas. Ett sådant tillstånd ges för en tid på tio år.

6 Efter antagandet av det omtvistade beslutet har artikel 15 b i 1969 års lag upphävts genom artikel 1 avdelning D i lag av den 15 september 2005 om ändring av 1969 års lag om bolagsskatt – upphörande av finansieringsordningen för företag i en koncern (wet van 15 september 2005 houdende wijziging van de wet op de vennootschapsbelasting 1969 – vervallen van concernfinancieringsregeling, Stb. 2005, nr 468).

7 I artikel 2 i nämnda lag av den 15 september 2005 anges att med avseende på de skattskyldiga för bolagsskatt som den 11 juli 2001 uppfyllde villkoren enligt koncernfinansieringsordningen förblir artikel 15 b i 1969 års lag och de bestämmelser som följer därav tillämpliga. I artikel 2 föreskrivs även att denna övergångsbestämmelse ska gälla under tio år räknat från det datum då den skattskyldige har kunnat upprätta en reserv, dock inte längre än till den 31 december 2010.

Bakgrund till tvisten

De faktiska omständigheterna före det omtvistade beslutet

8 Europeiska unionens råd och företrädarna för medlemsstaternas regeringar antog inom ramen för en övergripande genomgång av skadlig skattekonkurrens den 1 december 1997 en uppförandekod för företagsbeskattning (EGT C 2, 1998, s. 2). I detta sammanhang åtog sig medlemsstaterna att stegvis avveckla vissa av sina

skatteåtgärder, som bedömts som skadliga, medan kommissionen meddelade sin avsikt att granska eller ånyo granska medlemsstaternas skattesystem mot bakgrund av reglerna om statligt stöd.

9 Genom skrivelse av den 12 februari 1999 begärde kommissionen, inom ramen för denna genomgång, upplysningar om koncernfinansieringsordningen från Konungariket Nederländerna. Dessa upplysningen lämnades av medlemsstaten genom skrivelse av den 8 mars 1999.

10 Den 27 december 2000 lämnade Koninklijke FrieslandCampina NV (nedan kallat KFC) in en ansökan om koncernfinansieringstillstånd till den nederländska skattemyndigheten.

11 Genom skrivelse av den 11 juli 2001 meddelade kommissionen Konungariket Nederländerna sitt beslut att inleda det formella granskningsförfarandet enligt artikel 88.2 EG med avseende på koncernfinansieringsordningen (nedan kallat beslutet av den 11 juli 2001). Beslutet samt en uppmaning till berörda parter att lämna sina synpunkter publicerades i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* (EGT C 306, 2001, s. 6).

12 Den 26 juli 2001 meddelade den nederländska skattemyndigheten KFC att kommissionen inlett nämnda förfarande. Till följd av detta vilandeförklarades KFC:s ansökan om koncernfinansieringstillstånd.

13 Genom skrivelse av den 3 oktober 2002 gjorde Konungariket Nederländerna gällande inför kommissionen att denna, mot bakgrund av principerna om berättigade förväntningar och iakttagande av förvärvade rättigheter, borde göra det möjligt för de företag som då hade getts koncernfinansieringstillstånd att få dra nytta av ordningen tills de beviljade tillstånden löpt ut.

14 Den 5 december 2002 antog den nederländske statssekreteraren vid finansministeriet ett beslut med följande lydelse:

”Jag har beslutat att från och med i dag inte behandla några nya ansökningar om koncernfinansiering enligt [koncernfinansierings]förordningen.”

Det omtvistade beslutet

15 Kommissionen slog i det omtvistade beslutet fast att koncernfinansieringsordningen var oförenlig med den gemensamma marknaden. Kommissionen medgav emellertid i skälen 111 och 112 i beslutet att eftersom ordningen i fråga var jämförbar med den ordning som hade inrättats i Belgien genom kunglig förordning nr 187 av den 30 december 1982 om beskattning av samordningscentra (nedan kallad det belgiska systemet för samordningscentra) och som inte ansetts utgöra stöd i den mening som avses i artikel 87.1 EG, kunde de bolag som omfattades av koncernfinansieringsordningen då kommissionen antog beslutet av den 11 juli 2001 åberopa principen om skydd för berättigade förväntningar. Kommissionen avstod följaktligen, i enlighet med artikel 14.1 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel [88 EG] (EGT L 83, s. 1), vilken bland annat har följande lydelse: ”[k]ommissionen skall inte återkräva stödet om detta skulle stå i strid med en allmän princip i gemenskapsrätten”, från att återkräva sådant stöd som mottagits i enlighet med koncernfinansieringsordningen.

16 Kommissionen godtog vidare i artikel 2 i det omtvistade beslutet att de företag som omfattades av koncernfinansieringsordningen vid tiden för beslutet av den 11 juli 2001 kunde fortsätta att dra nytta av den till slutet av den löptid på tio år som de hade beviljats av de nederländska skattemyndigheterna men senast till och med den 31 december 2010. Kommissionen fann i skäl 118 i det omtvistade beslutet särskilt att, mot bakgrund av de framsteg som gjorts på gemenskapsnivå för att bekämpa den skadliga skattekonkurrensen och inför den progressiva minskning av antalet företag som omfattades av koncernfinansieringsordningen, de företag som vid inledandet av

förfarandet omfattades av koncernfinansieringsordningen, med anledning av ”dessa exceptionella omständigheter” både kunde fortsätta att inrätta nya reserver och utnyttja redan befintliga.

De faktiska omständigheterna efter det omtvistade beslutet

17 Genom skrivelse av den 11 april 2003 begärde Konungariket Nederländerna bland annat att kommissionen skriftligen skulle bekräfta att övergångsbestämmelserna i artikel 2 i det omtvistade beslutet även var tillämpliga på de företag som, trots att de inte erhållit koncernfinansieringstillstånd från de nederländska myndigheterna, hade lämnat in en första ansökan i detta syfte före den 5 december 2002, den tidpunkt från och med vilken inga nya ansökningar om koncernfinansieringstillstånd godkändes, såvitt dessa företag vid tiden för beslutet av den 11 juli 2001 uppfyllde villkoren enligt koncernfinansieringsordningen.

18 Kommissionen angav i skrivelse av den 7 juli 2003 att det framgick tydligt av skäl 118 och artikel 2 i det omtvistade beslutet att övergångsbestämmelserna inte gällde dessa företag. Kommissionen angav även att om de nederländska myndigheterna beviljade nämnda företag koncernfinansieringstillstånd skulle det vara likvärdigt med att nytt stöd beviljades i strid med det omtvistade beslutet.

19 Den 21 augusti 2003 avslog den nederländska skattemyndigheten KFC:s ansökan om koncernfinansieringstillstånd på grundval av att kommissionen hade antagit det omtvistade beslutet i vilket koncernfinansieringsordningen inte ansågs vara förenlig med den gemensamma marknaden, såsom denna angett i sin skrivelse av den 7 juli 2003.

Talan vid förstainstansrätten och den överklagade domen

20 KFC yrkade vid förstainstansrätten att artikel 2 i det omtvistade beslutet skulle ogiltigförklaras, i den del som de aktörer som vid tiden för beslutet av den 11 juli 2001 redan hade ingett en ansökan om koncernfinansieringstillstånd till den nederländska skattemyndigheten och för vilka något formellt beslut inte hade fattats den ovannämnda dagen inte omfattades av övergångsbestämmelserna.

21 Såsom framgår av punkt 103 i den överklagade domen anförde KFC tre grunder till stöd för sin talan. Den första grunden bestod av två delar. Vad avser den första delen gjorde KFC gällande att principen om skydd för berättigade förväntningar hade åsidosatts. Den andra delen avsåg kommissionens skyldighet att känna till att det fanns ansökningar om koncernfinansieringstillstånd som var föremål för behandling när beslutet av den 11 juli 2001 antogs. Den andra grunden avsåg åsidosättande av principen om likabehandling och den tredje grunden avsåg åsidosättande av motiveringsskyldigheten.

22 Kommissionen framställde, i första hand, två invändningar om rättegångshinder och yrkade i andra hand att talan skulle ogillas.

23 Förstainstansrätten ogillade invändningarna om rättegångshinder. Vad för det första gäller invändningen avseende att sökanden inte skulle ha ett berättigat intresse av att få saken prövad fann förstainstansrätten, i punkt 72 i den överklagade domen, att om talan bifölls skulle KFC kunna ställa vissa krav på de nederländska myndigheterna vad avser beviljande av koncernfinansieringstillstånd eller, åtminstone, begära att dess ansökan behandlades, vilket påvisar ett berättigat intresse av att få saken prövad.

24 Vad därefter gäller den andra invändningen om rättegångshinder, om avsaknad av talerätt, fann förstainstansrätten, i punkterna 94 och 98 i den överklagade domen, att KFC är direkt och personligen berört av det omtvistade beslutet. KFC tillhörde nämligen en sluten krets av skattskyldiga vars ansökningar om koncernfinansierings-

tillstånd ännu inte hade avgjorts av de nederländska myndigheterna när dessa beslutade att vilandeförklara prövningen av sådana ansökningar.

25 Förstainstansrätten fann, i punkt 99 i den överklagade domen, att den omständigheten att ansökningarna från de skattskyldiga som tillhörde denna slutna krets avsåg ett första tillstånd att få del av en viss skatteordning och inte förnyelse av ett redan existerande tillstånd, såsom var fallet i de mål som gett upphov till dom av den 22 juni 2006 i de förenade målen C-182/03 och C-217/03, Belgien och Forum 187 mot kommissionen (REG 2006, s. I-5479), inte kan medföra att dessa skattskyldiga inte berörs särskilt av det omtvistade beslutet.

26 Förstainstansrätten biföll därefter KFC:s talan och ogiltigförklarade artikel 2 i det omtvistade beslutet, i den del de aktörer som vid tiden för beslutet av den 11 juli 2001 hade ingett en ansökan om koncernfinansieringstillstånd till den nederländska skattemyndigheten som ännu inte hade avgjorts av densamma inte omfattades av den övergångsordning som föreskrivs i artikeln.

27 Förstainstansrätten fann nämligen att de två första grunderna avseende åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar och principen om likabehandling kunde godtas.

28 Vad gäller åsidosättandet av principen om skydd för berättigade förväntningar angav förstainstansrätten i punkterna 125 och 126 i den överklagade domen att denna princip avser att säkerställa förutsebarheten rörande de situationer och rättsförhållanden som omfattas av gemenskapsrätten och inte de rättsliga situationer som enbart rör nationell rätt. Följaktligen saknar såväl frågan huruvida KFC omfattas av koncernfinansieringsordningen eller ej som den huruvida KFC uppfyller villkoren för att få ta del av denna ordning betydelse vid bedömningen av huruvida KFC kunde ha berättigade förväntningar avseende förordningens förenlighet med gemenskapsrätten.

29 Förstainstansrätten erinrade i punkt 127 i den överklagade domen, med hänvisning till domen i de ovannämnda förenade målen Belgien och Forum 187 mot kommissionen, om att det för att principen om skydd för berättigade förväntningar ska kunna tillämpas krävs att en gemenskapsinstitution har väckt grundade förhoppningar inom ett rättsområde genom att ge tydliga försäkringar till den berörde. För att uppkomna förväntningar ska vara berättigade krävs det att en försiktig och medveten ekonomisk aktör rimligen skulle kunna förlita sig på att den situation som uppkommit genom en rättsakt som antagits av institutionen eller genom dess handlande ska bestå. Förstainstansrätten erinrade även om att ett överordnat allmänintresse likväl kan utgöra hinder för det skydd som ges enligt denna princip.

30 Vad gäller frågan huruvida KFC kunde ha berättigade förväntningar fann förstainstansrätten i punkt 131 i den överklagade domen att, av skäl som angetts i skälen 111 och 112 i det omtvistade beslutet, till vilka det hänvisats i punkt 15 i förevarande dom, kommissionens handlande med avseende på det belgiska systemet för samordningscentra gav upphov till förväntningar på att koncernfinansieringsordningen inte utgjorde otillåtet stöd.

31 Vad vidare gäller frågan huruvida dessa förväntningar varit berättigade fann förstainstansrätten, i punkterna 132–135 i den överklagade domen, att den omständigheten att kommissionen genom beslutet av den 11 juli 2001 inledde det formella granskningsförfarandet med avseende på koncernfinansieringsordningen inte kan ge en förutfattad mening om hur kommissionen skulle komma att betrakta denna ordning i det slutliga beslutet. Det slutliga beslutet kan som sådant följaktligen inte hindra KFC från att åberopa principen om skydd för berättigade förväntningar. Förstainstansrätten tillade i punkt 136 i den överklagade domen att även om detta beslut skulle kunna medföra att KFC:s berättigade förväntningar om att koncernfinansieringsordningen skulle vara förenlig med bestämmelserna i EG-fördraget rubbades, kunde detta företag likväl förvänta sig att det omtvistade beslutet skulle återspegla den bedömning som kommissionen tidigare hade gjort av en liknande ordning, nämligen det belgiska systemet för samordningscentra, och ge KFC nödvändigt rådrum för att beakta denna förändrade bedömning vad avser koncernbidragsförordningens förenlighet med den gemensamma marknaden.

32 Förstainstansrätten fann i punkt 137 i den överklagade domen att ”den tid som förflutit mellan publiceringen av beslutet att inleda det formella granskningsförfarandet, det vill säga den 31 oktober 2001, och det [omtvistade] beslutet var otillräcklig för att [KFC] skulle kunna bedöma den inverkan som ett eventuellt beslut genom vilket den aktuella

ordningen skulle upphöra, skulle få. Den omständigheten att [KFC] har vidtagit de åtgärder som bedömts vara nödvändiga för att anpassa sig till de rättsliga villkoren för koncernfinansieringsordningen, vilket inte bestritts, … innebär nämligen att bokföringsåtgärder har vidtagits samt ekonomiska och finansiella beslut fattats vilka inte kan ändras inom 15 månader.”

33 Vad slutligen gäller avvägningen mellan KFC:s intressen som grundar sig på berättigade förväntningar, och ett eventuellt tvingande gemenskapsintresse fann förstainstansrätten i punkt 139 i den överklagade domen att eftersom kommissionen själv, i det omtvistade beslutet, medgett att de företag som omfattades av koncernfinansieringsordningen kunde åberopa skyddet för berättigade förväntningar för att få till stånd en övergångstid vilken skulle göra det möjligt för dem att fortsätta att dra nytta av ordningen såväl för att utnyttja existerande reserver som för att skapa nya, finns det inget överordnat intresse som hindrar att principen om skydd för berättigade förväntningar tillämpas på KFC.

34 Mot denna bakgrund fann förstainstansrätten, i punkt 140 i den överklagade domen, att talan kunde vinna bifall på KFC:s första grund, i den mån den avsåg åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar.

35 Förstainstansrätten tillade i punkterna 141–143, vad gäller grundens andra del, att frågan huruvida den aktuella gemenskapsinstitutionen faktiskt kände till de omständigheter i vilka den aktör som åberopade skydd för berättigade förväntningar befann sig saknar betydelse för villkoren för att tillämpa denna princip. Mot bakgrund av syftet med denna princip, vilket är att säkerställa förutsebarheten rörande de situationer och rättsförhållanden som omfattas av gemenskapsrätten, kan nämligen inte frågan huruvida principen ska tillämpas vara beroende av huruvida den institution som tidigare har gjort en bedömning faktiskt har varit informerad om alla situationer och rättsförhållanden vilkas förutsebarhet påverkas av dess förändrade inställning. Det var av dessa skäl som förstainstansrätten fann att frågan huruvida kommissionen verkligen kände till KFC:s faktiska situation vid tiden för beslutet av den 11 juli 2001 saknar betydelse för bedömningen av den grund som avsåg åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar.

36 Vad gäller KFC:s andra grund, avseende åsidosättande av principen om likabehandling, fann förstainstansrätten i punkterna 149 och 150 i den överklagade domen att kommissionen hade åsidosatt denna princip genom att inte föreskriva övergångsbestämmelser för de skattskyldiga vars ansökningar ännu var vilande vid tiden för delgivningen av det omtvistade beslutet. Förstainstansrätten grundade sig i detta avseende på sin bedömning av grunden avseende åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar.

37 Mot denna bakgrund fann förstainstansrätten att det saknades anledning att pröva KFC:s tredje grund.

Parternas yrkanden

38 Kommissionen har i första hand yrkat att domstolen ska upphäva den överklagade domen, ogilla KFC:s talan om ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet och förplikta KFC att ersätta rättegångskostnaderna. Kommissionen har i andra hand yrkat att domstolen ska upphäva den överklagade domen i den del vissa rättigheter tillerkändes andra aktörer på marknaden än KFC, vilka vid tiden för beslutet av den 11 juli 2001 vid den nederländska skatteförvaltningen hade ansökt om koncernfinansieringstillstånd, och ogilla talan om ogiltigförklaring av beslutet i den del dessa aktörer tillerkändes vissa rättigheter.

39 KFC har yrkat att domstolen ska ogilla överklagandet och förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

Överklagandet

40 Kommissionen har till stöd för sitt överklagande gjort gällande sex grunder. Den första och den andra grunden avser att förstainstansrätten gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den slog fast dels, i punkt 66 i den överklagade domen, att KFC hade ett berättigat intresse av att få saken prövad med avseende på det omtvistade beslutet även om villkoren för koncernfinansieringstillstånd enligt nederländsk rätt inte var uppfyllda, dels, i punkt 100 i nämnda dom, att KFC var personligen berört av beslutet.

41 Den tredje grunden avser felaktig rättstillämpning som förstainstansrätten enligt kommissionen gjorde sig skyldig till när den i punkterna 141–143 i den överklagade domen fann att den omständigheten att kommissionen inte känt till KFC och dess situation eller andra företag som befann sig i samma situation saknade betydelse för bedömningen av huruvida KFC kunde hysa berättigade förväntningar.

42 Den fjärde grunden består av två delar. Den första avser att förstainstansrätten i punkt 137 i den överklagade domen misstog sig om de faktiska omständigheterna och den andra att förstainstansrätten i punkterna 125–140 i samma dom gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning vid prövningen av de berättigade förväntningar som KFC gjort gällande att de hade.

43 Den femte grunden avser felaktig rättstillämpning som förstainstansrätten enligt kommissionen gjorde sig skyldig till när den i punkterna 149 och 150 slog fast att den sistnämnda hade åsidosatt principen om likabehandling när den behandlade skattskyldiga som alla kunde göra anspråk på en övergångstid olika.

44 Den sjätte grunden avser slutligen felaktig rättstillämpning som förstainstansrätten enligt kommissionen gjorde sig skyldig till som sådan, genom att i domslutet i den överklagade domen formulera sig så att samtliga aktörer som den 11 juli 2001 hade ansökt om koncernfinansieringstillstånd för första gången tillerkändes rättigheter.

Den andra grunden

Parternas argument

45 Med sin andra grund, som ska prövas först, har kommissionen gjort gällande att förstainstansrätten gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den i punkt 100 i den överklagade domen slog fast att KFC var personligen berört av det omtvistade beslutet. Så är inte fallet eftersom beslutet har allmän räckvidd och KFC inte hade något koncernfinansieringstillstånd och därför tillhörde en grupp av odefinierade potentiella mottagare av detta stöd. Den omständigheten att KFC hade ansökt om koncernfinansieringstillstånd innan beslutet av den 11 juli 2001 antogs saknar betydelse. Kommissionen kände vidare inte till de företag som befann sig i samma situation som KFC, vilka inte gjort bruk av möjligheten enligt artikel 88.2 EG att inkomma med synpunkter inom ramen för det formella granskningsförfarandet, vilket inleddes i och med beslutet.

46 Kommissionen har särskilt invänt mot att förstainstansrätten inte gjorde någon skillnad mellan den situation i vilken KFC befann sig, vilken avser en första ansökan om tillstånd, och den som avser förnyelse av tillstånd, såsom var fallet i de ovannämnda förenade målen Belgien och Forum 187 mot kommissionen. Enligt kommissionen påverkades KFC på samma sätt som alla andra företag som aldrig getts koncernfinansieringstillstånd och inte ”särskilt”, såsom var fallet med de företag som avsågs i nämnda dom och som gällde det belgiska systemet för samordningscentra, vilkas situation hade förändrats genom det beslut som ogiltigförklarades genom domen. Detta var inte fallet för KFC med avseende på det omtvistade beslutet.

Domstolens bedömning

47 I enlighet med artikel 230 fjärde stycket EG kan en fysisk eller juridisk person endast väcka talan mot ett beslut som är riktat till en annan person om beslutet direkt och personligen berör honom.

48 Vad gäller det första av dessa villkor framgår det av fast rättspraxis att för att en person ska vara direkt berörd ska den aktuella gemenskapsåtgärden ha en direkt inverkan på dennes rättsliga ställning och inte lämna något utrymme för skönsmässig bedömning till dem som åtgärden riktar sig till och som ska genomföra den, eftersom åtgärden har en rent automatisk karaktär och endast följer av gemenskapslagstiftningen utan att några mellanliggande regler ska tillämpas (domstolens dom av den 5 maj 1998 i mål C-386/96 P, Dreyfus mot kommissionen, REG 1998, s. I-2309, punkt 43 och där angiven rättspraxis).

49 I förevarande fall framgår det, i likhet med vad förstainstansrätten fann i punkt 94 i den överklagade domen, av artikel 2 i det omtvistade beslutet att de nederländska myndigheterna var skyldiga att avslå samtliga ansökningar om koncernfinansieringstillstånd som hade ingetts för första gången och som hade vilandeförklarats. Härvidlag hade dessa myndigheter inte något som helst utrymme för skönsmässig bedömning. Således kunde de företag som vid tiden för beslutet av den 11 juli 2001 inte hade beviljats sådant tillstånd inte dra nytta av övergångsordningen.

50 Förstainstansrätten gjorde under dessa omständigheter en riktig bedömning när den fann att KFC var direkt berört av det omtvistade beslutet.

51 Vad gäller det andra villkor som uppställs i artikel 230 EG erinrar domstolen om att det inte är uteslutet att en omtvistad bestämmelse, som genom sin art och sin räckvidd är allmän eftersom den är generellt tillämplig på samtliga berörda ekonomiska aktörer, kan beröra vissa av dem personligen (domen i de ovannämnda förenade målen Belgien och Forum 187 mot kommissionen, punkt 58 och där angiven rättspraxis).

52 Fysiska eller juridiska personer kan emellertid göra anspråk på att vara personligen berörda endast om beslutet angår dem på grund av vissa egenskaper som är utmärkande för dem eller på grund av en faktisk situation som särskiljer dem från alla andra personer (domen i de ovannämnda förenade målen Belgien och Forum 187 mot kommissionen, punkt 59).

53 Ett företag kan nämligen i princip inte väcka talan mot ett beslut av kommissionen att förbjuda en stödordning till förmån för en viss sektor om det enbart berörs av detta beslut på grund av att det är verksamt inom sektorn i fråga och eventuellt kan erhålla stöd enligt nämnda stödordning. För detta företag framstår ett sådant beslut som en åtgärd med allmän giltighet som är tillämplig på objektivt bestämda situationer och som medför rättsverkningar för en allmänt och abstrakt angiven personkrets (dom av den 2 februari 1988 i de förenade målen 67/85, 68/85 och 70/85, Kwekerij van der Kooy m.fl. mot kommissionen, REG 1988, s. 219, punkt 15, svensk specialutgåva, volym 9, s. 305, av den 7 december 1993 i mål C-6/92, Federmineraria m.fl. mot kommissionen, REG 1993, s. I-6357, punkt 14, och av den 19 oktober 2000 i de förenade målen C-15/98 och C-105/99, Italien och Sardegna Lines mot kommissionen, REG 2000, s. I-8855, punkt 33).

54 Domstolen har däremot slagit fast att när den överklagade rättsakten berör en grupp av personer som med hjälp av gruppmedlemmarnas egna kriterier kunde identifieras eller skulle ha kunnat identifieras när rättsakten antogs, kan dessa personer vara personligen berörda av rättsakten i den mån de ingår i en begränsad krets av ekonomiska aktörer (se dom av den 17 januari 1985 i mål 11/82, Piraiki-Patraiki m.fl. mot kommissionen, REG 1985, s. 207, punkt 31, och av den 26 juni 1990 i mål C-152/88, Sofrimport mot kommissionen, REG 1990, s. I-2477, punkt 11, samt domen i de ovannämnda förenade målen Belgien och Forum 187 mot kommissionen, punkt 60).

55 Det är dels ostridigt att det omtvistade beslutet ledde till att de ansökningar om ett första koncernfinansieringstillstånd som var vilande när detta beslut delgavs avslogs utan prövning, dels att de berörda företagen enkelt kunde identifieras på grund av att de hade gjort sin ansökan när beslutet antogs. KFC hörde till dessa företag tillsammans med 14 andra företag som ansökt för första gången om koncernfinansieringstillstånd och vars ansökan var vilande när beslutet av den 11 juli 2001 antogs. Deras ansökningar vilandeförklarades till följd av detta beslut och de nederländska myndigheterna tillkännagav den 5 december 2002 att de omedelbart upphörde att behandla alla nya ansökningar om koncernfinansieringstillstånd.

56 Förstainstansrätten gjorde således en riktig bedömning när den i punkterna 98 och 100 i den överklagade domen fann att KFC tillhörde en sluten krets av företag – och inte en

obestämd grupp av företag inom den aktuella sektorn – som påverkades särskilt av det omtvistade beslutet.

57 Ett företag som gjort en ansökan om koncernfinansieringstillstånd för första gången måste nämligen, för att kunna beviljas tillstånd, redan ha vidtagit de åtgärder som krävs för att uppfylla villkoren enligt koncernfinansieringsordningen. Dessutom saknar de nederländska myndigheterna utrymme för skönsmässig bedömning i detta avseende, eftersom ansökan ska beviljas om villkoren är uppfyllda. Således ska de företag som för första gången ansökt om koncernfinansieringstillstånd och vars ansökningar förklarats vilande betraktas som berörda av det omtvistade beslutet på grund av vissa egenskaper som är utmärkande för dem eller på grund av en faktisk situation som särskiljer dem från alla andra företag inom den aktuella sektorn som inte ansökt om ett första koncernfinansieringstillstånd.

58 Härav följer att dessa företag har egen talerätt med avseende på det omtvistade beslutet.

59 Kommissionens påstående att den inte kände till de företag som befann sig i samma situation som KFC och att KFC inte använt sig av möjligheten enligt artikel 88.2 EG att inkomma med synpunkter inom ramen för det formella förfarandet för granskningen av koncernfinansieringsordningen ändrar inte denna bedömning. Kommissionens kännedom om situationen för de företag som sökt koncernfinansieringstillstånd för första gången saknar nämligen betydelse för frågan huruvida dessa är individuellt berörda av det omtvistade beslutet.

60 Förstainstansrätten gjorde således en riktig bedömning när den slog fast att KFC hade talerätt.

61 Härav följer att överklagandet inte kan vinna bifall på den andra grunden.

Den första grunden

Parternas argument

62 Kommissionen anser att förstainstansrätten, genom att i punkt 66 i den överklagade domen slå fast att KFC hade ett berättigat intresse av att få saken prövad även om det inte uppfyllde villkoren enligt koncernfinansieringsordningen, gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning. Kommissionen har gjort gällande att enligt fast rättspraxis är det en förutsättning för att någon ska ha ett berättigat intresse av att få saken prövad att det kan antas att en ogiltigförklaring av rättsakten i sig kan få rättsverkningar för denne. En ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet kan emellertid endast innebära en fördel för KFC om de nederländska myndigheterna därefter finner att företaget uppfyller villkoren för koncernfinansieringstillstånd, i annat fall skulle en ogiltigförklaring inte medföra några som helst rättsverkningar för KFC.

Domstolens bedömning

63 För att en sökande ska anses ha ett berättigat intresse av att väcka talan angående en viss sak krävs enligt fast rättspraxis att ett bifall till talan skulle medföra en fördel för sökanden (se, för ett liknande resonemang, dom av den 25 juli 2002 i mål C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores mot rådet, REG 2002, s. I-6677, punkt 21, och av den 3 april 2003 i mål C-277/01 P, parlamentet mot Samper, REG 2003, s. I-3019, punkterna 30 och 31, samt beslut av den 5 mars 2009 i mål C-183/08 P, kommissionen mot Provincia di Imperia, punkt 19 och där angiven rättspraxis).

64 Det är i förevarande mål ostridigt att om övergångsordningen i det omtvistade beslutet hade utsträckts till att omfatta de ansökningar om koncernfinansieringstillstånd som gjorts för första gången och som var vilande då detta beslut delgavs så skulle ansökningarna ha prövats av de nederländska myndigheterna. Dessa myndigheter förfogade inte över något utrymme för skönsmässig bedömning, utan skulle meddela koncernfinansieringstillstånd om villkoren för dessa var uppfyllda.

65 KFC hade således, när det väckte talan vid förstainstansrätten, ett berättigat och faktiskt intresse av att få det omtvistade beslutet ogiltigförklarat, eftersom KFC:s ansökan om koncernfinansieringstillstånd som ingetts för första gången skulle komma att prövas om det omtvistade beslutet ogiltigförklarades och, om villkoren var uppfyllda, beviljas. Förstainstansrätten gjorde således en riktig bedömning när den i punkterna 59 och 66 i den överklagade domen slog fast att denna omständighet ensam var tillräcklig för att kunna ge KFC en fördel i den mening som avses i den rättspraxis som angetts i punkt 63 i förevarande dom.

66 Kommissionens argument, enligt vilket KFC inte uppfyllde villkoren enligt koncernfinansieringsordningen, innebär inte att detta påstående kan ifrågasättas, eftersom det inte är fråga om ett rättsfaktum som har styrkts och som inte kan bestridas. Det kan nämligen inte uteslutas att de nederländska myndigheterna, om förevarande överklagande skulle ogillas eller ogiltigförklaringen av det omtvistade beslutet fastställdes, skulle komma att godkänna KFC:s ansökan om koncernfinansieringstillstånd (se, analogt, beslut av den 25 januari 2001 i mål C-111/99 P, Stahlwerke mot kommissionen, REG 2001, s. I-727, punkt 19).

67 Mot denna bakgrund har kommissionen inte visat att utgången av KFC:s talan vid förstainstansrätten inte skulle kunna medföra en fördel för KFC.

68 Förstainstansrätten gjorde följaktligen en riktig bedömning när den fann att KFC hade ett berättigat intresse av att få saken prövad.

69 Härav följer att överklagandet inte kan vinna bifall på den första grunden.

Den fjärde grundens andra del

Parternas argument

70 Med den fjärde grundens andra del har kommissionen gjort gällande att förstainstansrätten gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den i punkterna 125–140 i den överklagade domen slog fast att den omständigheten att KFC inte beviljats koncernfinansieringstillstånd saknar betydelse för frågan huruvida principen om skydd för berättigade förväntningar är tillämplig, eftersom det rör sig om en rättslig situation som enbart omfattas av nationell rätt.

71 I förevarande mål gäller frågan emellertid huruvida kommissionen enligt gemenskapsrätten, i enlighet med denna princip, är tvungen att tillåta den nederländska skattemyndigheten att bevilja KFC koncernfinansieringstillstånd.

72 Principen är emellertid, enligt kommissionen, inte tillämplig i förevarande fall.

73 Kommissionen har nämligen inte gett KFC, vars existens den var ovetande om, vare sig några tydliga försäkringar om att koncernfinansieringsordningen var förenlig med den gemensamma marknaden eller gjort några särskilda åtaganden i förhållande till KFC i detta avseende.

74 KFC är vidare inte en försiktig och medveten ekonomisk aktör i den mening som avses i rättspraxis avseende principen om skydd för berättigade förväntningar.

75 I förevarande fall ska det nämligen för det första göras en åtskillnad mellan det fall då en näringsidkare ansöker om förnyelse av ett tillstånd genom vilket denne får rätt att omfattas av en stödordning som tidigare har betraktats som förenlig med den gemensamma marknaden, såsom var fallet i de ovannämnda förenade målen Belgien och Forum 187 mot kommissionen, och det fall då ett företag, såsom KFC, aldrig har haft ett sådant tillstånd och därför inte kan göra gällande berättigade förväntningar för att kräva att få omfattas av en övergångsordning enligt vilken det föreskrivs att den aktuella stödordningen ska bibehållas under en begränsad tid.

76 Kommissionen har, för det andra, gjort gällande att även om det skulle godtas att KFC gjort avsevärda investeringar för att uppfylla villkoren för koncernfinansieringstillstånd enligt nederländsk rätt så inkom företaget med en sådan första ansökan den 27 december 2000, trots att alla försiktiga och medvetna ekonomiska aktörer efter publiceringen av den i punkt 8 i förevarande dom angivna uppförandekoden för företagsbeskattning och meddelandet om tillämpningen av reglerna om statligt stöd på åtgärder som omfattar direkt beskattning av företag (EGT C 384, 1998, s. 3) sedan år 1998 visste att kommissionen troligen skulle komma att betrakta koncernfinansieringsordningen som statligt stöd som är oförenligt med den gemensamma marknaden. Följaktligen var förstainstansrättens konstaterande i punkt 135 i den överklagade domen enligt vilket ”en försiktig och medveten ekonomisk aktör inte kunde förutse [det omtvistade] beslutet enbart på grundval av beslutet av den 11 juli 2001” felaktigt och ensamt tillräckligt för att domen ska upphävas.

77 Den omständigheten att det efter beslutet av den 11 juli 2001 hade varit möjligt för kommissionen att anta ett beslut med innebörden att koncernfinansieringsordningen inte utgjorde statligt stöd medför, för det tredje, i motsats till vad förstainstansrätten fann i punkt 132 i den överklagade domen, inte att KFC med framgång kan göra principen om skydd för berättigade förväntningar gällande.

78 Vad därefter gäller intresseavvägningen anser kommissionen att KFC:s förväntningar under alla omständigheter var av allmänt slag och att det saknas ett logiskt samband mellan dels konstaterandet att de företag som faktiskt fått koncernfinansieringstillstånd

kan åberopa principen om skydd för berättigade förväntningar, dels förstainstansrättens slutsats att inget överordnat gemenskapsintresse utgör hinder för KFC att med framgång åberopa denna princip.

79 Den överklagade domen ger slutligen alla aktörer som hade gjort en ansökan om koncernfinansieringstillstånd innan det förfarande som avses i artikel 88.2 EG inleddes ett incitament att framdeles väcka talan om ogiltigförklaring.

80 KFC har genmält att det enligt domstolens rättspraxis inte krävs att berättigade förväntningar ska grundar sig på konkreta åtaganden av en gemenskapsinstitution. Det var således motsägelsefullt av kommissionen att, såsom den gjorde i det omtvistade beslutet, medge att dess beslut avseende det belgiska systemet för samordningscentra skulle kunna ge upphov till berättigade förväntningar, och samtidigt, såsom den gjorde i sitt överklagande, ange att det endast rörde sig om ”ett beslut om en annan stödordning som i någon mån var jämförbar med den aktuella” och inte ett särskilt åtagande med avseende på KFC. Inte heller gjordes något sådant åtagande för något av de företag som berördes av övergångsordningen.

81 Vad gäller frågan huruvida KFC ska betraktas som en försiktig och medveten ekonomisk aktör, har företaget vidare hävdat att det inte finns någon anledning att betrakta de företag som kommit i åtnjutande av det belgiska systemet för samordningscentra och som väntade på en förnyelse av koncessionen som sådana, medan KFC, som väntade på ett svar avseende dess första ansökan om koncernfinansieringstillstånd, inte betraktades på detta sätt. Vidare kunde inte, i likhet med vad förstainstansrätten funnit, beslutet av den 11 juli 2001 enligt KFC leda till att dess berättigade förväntningar om att koncernfinansieringsordningen var förenlig med den gemensamma marknaden upphörde vid den tidpunkten. Dessa berättigade förväntningar kunde, *a fortiori,* inte ha upphört före beslutet.

82 Vad slutligen gäller intresseavvägningen, saknar frågan huruvida KFC:s berättigade förväntningar var ”av mycket allmänt slag” betydelse. När berättigade förväntningar en gång har uppkommit, oavsett på vilket sätt kommissionen har gett upphov till dessa, ska nämligen det berörda rättssubjektets intressen vägas mot gemenskapsintresset.

83 Under alla omständigheter har kommissionen inte på något sätt visat hur gemenskapsintresset skulle utgöra hinder för att 14 företag, vars första ansökan om koncernfinansieringsbidrag var vilande vid tiden för det omtvistade beslutet, omfattades av övergångsordningen. Vidare kan varken storleken på det stöd som beviljats eller kan komma att beviljas eller antalet företag som kan åberopa principen om skydd för berättigade förväntningar för att göra anspråk på att omfattas av en övergångsordning påverka tillämpningen av denna princip. Eftersom sådana situationer är ovanliga, kommer den överklagade domen slutligen, enligt KFC, inte att leda till en tillströmning av icke anmälda stödordningar.

Domstolens bedömning

84 Domstolen har vid upprepade tillfällen slagit fast att rätten att åberopa principen om skydd för berättigade förväntningar omfattar varje rättssökande hos vilken en gemenskapsinstitution har väckt grundade förhoppningar genom att ge tydliga försäkringar till nämnda personer. När en försiktig och medveten ekonomisk aktör kan förutse att en gemenskapsåtgärd kommer att vidtas som kan påverka hans intressen, kan han emellertid inte åberopa denna princip när denna åtgärd har vidtagits (se, för ett liknande resonemang, domen i de ovannämnda förenade målen Belgien och Forum 187 mot kommissionen, punkt 147 och där angiven rättspraxis).

85 För övrigt gäller att även om det antas att Europeiska gemenskapen har skapat en situation som kan ge upphov till berättigade förväntningar, kan ett överordnat allmänintresse hindra att det antas övergångsbestämmelser för situationer som har uppstått före ikraftträdandet av de nya reglerna men som ännu inte har upphört (domen i de ovannämnda förenade målen Belgien och Forum 187 mot kommissionen, punkt 148 och där angiven rättspraxis).

86 Domstolen har även slagit fast att om det inte finns något tvingande allmänintresse åsidosätter kommissionen en överordnad rättsregel om den inte förenar upphävandet av en lagstiftning med övergångsbestämmelser som skyddar de förväntningar som en aktör rätteligen skulle kunna ha på gemenskapslagstiftningen (domen i de ovannämnda förenade målen Belgien och Forum 187 mot kommissionen, punkt 149 och där angiven rättspraxis).

87 Mot bakgrund av vad som anförts ovan ska det för det första erinras om att kommissionen i skälen 111 och 112 i det omtvistade beslutet själv fann att koncernfinansieringsordningen innehåller likheter med det belgiska systemet för samordningscentra. Kommissionen fann i sitt beslut av den 2 maj 1984 om belgiska samordningscentra [Fjortonde rapporten om konkurrenspolitiken (1984), s. 271] att det system som dessa grundade sig på inte utgjorde statligt stöd i den mening som avsågs i artikel 92.1 i EEG-fördraget (senare artikel 92.1 i EG-fördraget, nu i ändrad lydelse artikel 87.1 EG) och godkände de argument som framfördes av Konungariket Nederländerna och berörda tredje parter vad avsåg den omständigheten att de som hade beviljats koncernfinansieringstillstånd skulle ha berättigade förväntningar. Kommissionen avstod därför från att kräva att det beviljade stödet skulle återbetalas.

88 Det ska emellertid påpekas att KFC befann sig i en annan situation än den som gällde för de skattskyldiga som kommissionen i skälen 113–118 i det omtvistade beslutet medgav hade ett berättigat intresse, eftersom KFC inte hade getts koncernfinansieringstillstånd, utan endast ansökt om sådant för första gången.

89 I likhet med vad KFC har hävdat är visserligen skattemyndigheten skyldig att meddela koncernfinansieringstillstånd till alla skattskyldiga som ansökt därom och som uppfyller de krav för att få ett sådant tillstånd som föreskrivs i lagen, men icke desto mindre föreskrivs det i den nederländska lagen att det är nödvändigt att vidta en kontroll av att den skattskyldige uppfyller alla krav innan tillstånd meddelas. Beslut att meddela tillstånd kan i sig förenas med villkor.

90 Situationen för de skattskyldiga som ansökt om koncernfinansieringstillstånd för första gången kan heller inte jämföras med situationen för de skattskyldiga som ansökt om förnyad koncession i det belgiska systemet för samordningscentra, vilka av domstolen ansetts ha berättigade förväntningar genom domen i de ovannämnda förenade målen Belgien och Forum 187 mot kommissionen.

91 I denna dom beaktade domstolen de betydande investeringar som de företag som kommit i åtnjutande av det belgiska systemet för samordningscentra och som ansökt om förnyad koncession hade gjort, liksom dessa företags långsiktiga åtaganden. De som

ansökt om koncernfinansieringstillstånd för första gången befinner sig emellertid i princip inte i samma situation som en skattskyldig som redan har ett sådant tillstånd vad gäller investeringar och åtaganden.

92 Det ska påpekas att KFC aldrig konkret har gjort gällande att det redan genomfört investeringar eller gjort åtaganden. Det framgår tvärtom av företagets inställning vid förstainstansrätten, vilken sammanfattas i punkt 51 i den överklagade domen, att ”om kommissionen inte hade antagit det omtvistade beslutet hade KFC, från och med år 2000, kunnat göra avsättningar till sin riskreserv till dess slutskattsedeln upprättats”. KFC har även åberopat de beslut som företaget hade kunnat fatta med avseende på avsättningar till riskreserver och placeringen av finansbolagets säte.

93 Dessa olika omständigheter visar att KFC har gjort invändningar mot att det inte i framtiden kan få nytta av ett koncernfinansieringstillstånd.

94 Denna situation skiljer sig emellertid från situationen för de företag som getts koncernfinansieringstillstånd. Dessa skulle nämligen ha lidit skada om övergångsordningen inte hade antagits på grund av de investeringar eller åtaganden som de redan hade gjort vid en tidpunkt då den aktuella skatteordningens lagenlighet inte var ifrågasatt.

95 Förstainstansrätten gjorde sig följaktligen skyldig till felaktig rättstillämpning när den i punkt 140 i den överklagade domen slog fast att kommissionen åsidosatte principen om skydd för berättigade förväntningar när den inte lät KFC omfattas av den övergångsordning som föreskrivs i det omtvistade beslutet.

96 Härav följer att den fjärde grundens andra del ska godtas.

Den tredje grunden och den fjärde grundens första del

97 Eftersom den fjärde grundens andra del har godtagits, saknas anledning att pröva såväl den fjärde grundens första del som den tredje grunden.

Den femte grunden

Parternas argument

98 Kommissionen anser att förstainstansrätten gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den slog fast att KFC kunde åberopa principen om likabehandling. Kommissionen har särskilt gjort gällande att KFC under alla omständigheter inte kan liknas vid de företag som getts koncernfinansieringstillstånd och som lämnat synpunkter inom ramen för det förfarande som inleddes genom beslutet av den 11 juli 2001 och för vilka de nederländska myndigheterna hade begärt att en övergångsordning skulle inrättas.

99 KFC anser att denna grund inte kan prövas i den mån den avser faktiska omständigheter och att den i övrigt inte kan godtas. KFC har påpekat att vad gäller principen om likabehandling är den enda relevanta frågan huruvida det finns objektiva skillnader av en viss betydelse som kan motivera en särbehandling. Ingen av de omständigheter som kommissionen har anfört med avseende på situationen för KFC och de företag som hade koncernfinansieringstillstånd vid tiden för beslutet av den 11 juli 2001 kan emellertid motivera en särbehandling.

Domstolens bedömning

100 Av fast rättspraxis framgår att ett åsidosättande av den allmänna principen i gemenskapsrätten om likabehandling föreligger när skilda regler tillämpas på lika situationer eller när samma regel tillämpas på olika situationer (se, bland annat, dom av den 7 maj 1998 i mål C-390/96, Lease Plan, REG 1998, s. I-2553, punkt 34, och av den 19 september 2000 i mål C-156/98, Tyskland mot kommissionen, REG 2000, s. I-6857, punkt 84).

101 Det är utrett att kommissionen i det omtvistade beslutet behandlat de företag som getts koncernfinansieringstillstånd och de företag vars första ansökan om sådant tillstånd var vilande när beslutet antogs olika, genom att låta de första omfattas av en övergångsordning medan de senare inte skulle omfattas av denna ordning.

102 Det framgår av punkterna 87–94 i förevarande dom att denna särbehandling var motiverad, eftersom den skedde enligt kriterier som avser objektiva skillnader mellan dessa båda kategorier av företag.

103 Förstainstansrätten gjorde sig följaktligen skyldig till felaktig rättstillämpning när den i punkterna 149 och 150 i den överklagade domen slog fast att kommissionen i det omtvistade beslutet åsidosatte principen om likabehandling när den inte lät KFC omfattas av nämnda övergångsordning, med motiveringen att kommissionen därigenom behandlade rättssubjekt som befann sig i jämförbara situationer, med avseende på deras berättigade förväntningar om att de skulle omfattas av en rimlig övergångstid, olika.

104 Härav följer att den femte grunden ska godtas.

105 Mot denna bakgrund, och utan att det är nödvändigt att pröva den sjätte grunden, ska den överklagade domen upphävas.

Talan vid förstainstansrätten

106 Enligt artikel 61 första stycket i domstolens stadga kan domstolen då den upphäver ett avgörande av förstainstansrätten själv slutligt avgöra målet, om detta är färdigt för avgörande, eller återförvisa målet till förstainstansrätten för avgörande.

107 Då det framgår av punkterna 84–95 i förevarande dom att den första delen av KFC:s första grund till stöd för dess talan mot det omtvistade beslutet inte kan godtas, ska den andra delen av den grunden samt den andra och den tredje grund som framställts till stöd för dess talan prövas.

108 Vid prövningen, särskilt av den tredje grunden avseende åsidosättande av motiveringsskyldigheten, ska emellertid en faktisk bedömning göras utifrån omständigheter som inte har prövats av förstainstansrätten.

109 Härav följer att målet inte är färdigt för avgörande. Det ska därför återförvisas till förstainstansrätten för prövning av denna delgrund och dessa grunder.

Rättegångskostnader

110 Eftersom målet ska återförvisas till förstainstansrätten kommer beslut om de rättegångskostnader som uppkommit i förevarande mål om överklagande att meddelas senare.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande:

1) Den dom som Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt meddelade den 12 september 2007 i mål T-348/03, Koninklijke Friesland Foods mot kommissionen, upphävs.

2) Målet återförvisas till Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt.

3) Beslut om rättegångskostnader kommer att meddelas senare.

Underskrifter